

STAROBĚLSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 2 • ÚNOR 2021

Starobělské pohledy

Sněhová radost. Foto: Kateřina Pravdová

Povedl se vám pohledný snímek ze Staré Bělé? Pošlete nám jej na e-mail starobelsky.zpravodaj@gmail.com. Rádi jej otiskneme. **(red)**

Očkování: praktici jsou pro, obec pomůže

Ve Staré Bělé žije 148 seniorů starších osmdesáti let. Těm obec nabídla pomocnou ruku - předá jim potřebné informace k očkování proti nemoci covid-19 a může pomoci i s registrací do systému.

Právě pro nejstarší skupinu obyvatel stát spustil v polovině ledna očkování. „Většina seniorů, kterých se to týká, má rodinné příslušníky, kteří jim mohou pomoci. Pokud ale někdo potřebuje poradit nebo pomoci s registrací do centrálního rezervačního systému, jsme jim samo-

zřejmě k dispozici,“ uvedl starosta Mojmír Krejčíček.

To zvažuje využít například devadesátiletý Jiří Majka, který bydlí s dalšími šesti seniory ve věku 80+ v obecních seniorských bytech v Blanické ulici. Rodina žije v zahraničí, a tak mu nemá kdo pomoci s registrací ani dopravou do nemocnice. „Když jsem volal na linku 1221, byla nedostupná. Internet nemám a ani jsem na něm v životě nebyl,“ popsal bariéry registrace.

Pomoc v takových případech nabízí sociální pracovnice Hana Jurečková, kte-

rá sleduje aktuální informace k očkování a místním poradí osobně i telefonicky. „Většina starobělských seniorů má o očkování zájem. Shodují se ale na tom, že nechtějí nikam daleko jezdit, což je pochopitelné. Rok je na ně apelováno, aby se chránili a v podstatě nechodili ani do obchodu. Nyní se po nich chce, aby jeli autobusem a tramvají do nemocnice,“ vysvětlila. Jak dodala, v obci ví o třech seniorech, kteří se očkovat nechtějí, důvody však nevedli.

pokračování na straně 3

**!!! MĚSTSKÁ
POLICIE
OSTRAVA**

Urgentní telefonní číslo Městské policie 156
IVC Ostrava-Jih: ☎ **950 734 156**
✉ **Kaminského 636/12, Ostrava-Nová Bělá**

☎ 156

Obě telefonní linky fungují **nepřetržitě**. Volejte v případě zjištění protiprávního jednání, pohybu podezřelých osob a podobně.

Tříkrálová sbírka 2021: kasičky veřejně i online

Bez koledníků v ulicích a co nejméně kontaktně – letošní Tříkrálová sbírka se musela přizpůsobit proticovidovým zásadám. Kasičky tentokrát neputovaly spolu s koledujícími od domácnosti k domácnosti. Lidé mohli přispět buď online prostřed-

Kasička stála i na úřadu.

nictvím webu sbírky, převodem na sbírkový účet, nebo do pokladniček položených na veřejných místech. „Ve Staré Bělé to byl úřad, fara, katolický kostel, Husův sbor a lékárna,“ upřesňuje koordinátor sbírky za Charitu sv. Alexandra, Starobělan Zdeněk Staněk, na kterých starobělských místech do 24. ledna pokladničky čekaly na příspěvky.

Jaký očekáváte výsledek?

Je velmi pravděpodobné, že výsledek letošní sbírky bude nižší, ale nechtěl bych předbíhat, uvidíme až po rozpečetování.

Nač v Ostravě vybrané peníze půjdou?

Na projekty Charity Ostrava a Charity sv. Alexandra, konkrétně je to například obnova kuchyně v domově pro seniory sv. Václava, vybavení chráněných dílen pro osoby se zdravotním postižením, zkvalitnění zázemí Hospice sv. Lukáše nebo plynofikace a rekonstrukce kotelny Charity sv. Alexandra.

Jak moc jiná letošní sbírka byla a je?

Virtuální koleda nepřináší to, na co jsme byli léta zvyklí. Je bez zpěvu, bez návštěv koledníků, bez radosti a úsměvů lidí, za kterými třeba málokdy někdo yzajde. Nic z toho se online nahradit nedá, ale pevně věříme, že za rok budeme moct opět s písní na rtech vyjít do ulic.

Lidé se každoročně těšívali i na křídou psané požehnání Kristus požehnej tomuto domu, zkráceně K+M+B+ na zádveři. Došlo na něj?

Zčásti ano. Našli se dobrovolníci, kteří na některých místech Staré Bělé roznesli do schránek maličké kalendář a letáček o letošní sbírce. Měli u sebe posvěcenou křidu a mohli napsat požehnání na vrátka, zvonit však nesměli. Pokud je u toho viděl majitel domu, mohl je pozvat dále, aby požehnání napsali i nad vstupní dveře. Jinak si lidé mohli ulomit kousek křidy na místech, kde byla stacionární pokladnička, a požehnání si napsat sami.

Do veřejně dostupných kasiček se přispívalo do 24. ledna, online pokladnička je otevřená až do 30. dubna. Ještě se dá přispět. Jak?

Stačí navštívit web trikralovasbirka.cz a kliknout na tlačítko Darovat online. Děkuje za Vaši podporu.

(joh)

Online pokladnička Tříkrálové sbírky 2021

www.trikralovasbirka.cz

→ kliknout na Darovat online.

Přispět lze libovolnou částkou až do 30. dubna 2021.

www.trikralovasbirka.cz
sbírkový účet: 66008822/0800, VS 777

Český rozhlas

Tříkrálová zajímavost

K+M+B+ nejsou počáteční písmena jmen Tří králů

Svátek Zjevení Páně, lidově „Třech králů“ (6. 1.), odjakživa doprovázely lidové zvyky. Na křesťanském Východě se světi křestní voda a žehnají se řeky. Ve střední Evropě je zvykem žehnání domů, při němž se na dveře křídou píše písmena C+M+B+ s udáním letopočtu. V Česku obvykle K+M+B+. Nejsou to počáteční písmena jmen „Třech králů“: Kašpar, Melichar a Baltazar, jak se lidově traduje, nýbrž zkratka latinského Christus mansionem benedicat: Kristus požehnej tomuto domu. A není pouze symbolické, že se toto žehnání domů provádí na počátku roku.

Zdroj: pastorace.cz

K+M+B+ 2021

Očkování: praktici jsou pro, obec pomůže

pokračování ze strany 1

Vakcínu chtějí od praktika

Sociální pracovnice se vesměs setkává s názorem a přáním starších občanů, aby je očkoval přímo jejich praktický lékař, kterého znají a důvěřují mu. Za ním by došli do ordinace, případně by je navštívil on. „Očkovat se chci, ale nemůžu moc chodit, a tak budu nejspíše čekat až na možnost, kdy to bude moci udělat náš pan doktor,“ uvedla šestaosmdesátiletá Marie Skleničková, která se každý rok nechává očkovat i proti chřipce.

Starobělské praktičtí lékaři Václav Pika a Jiří Folta seniorům doporučují očkování i samotnou registraci do centrálního rezervačního systému. „Zájemcům říkám, aby zavolali na linku 800 720 210, kterou zřídil Moravskoslezský kraj. Tam jim se vším pomohou,“ upřesnil Václav Pika.

Oba doktoři potvrzují, že vakcíny proti koronaviru by mít měli, vzhledem k nepřehledné situaci však nedokážou říci, kdy to bude. „Z tohoto důvodu seniorům 80+ doporučuji, aby se do systému v každém případě registrovali. Je lepší, aby

byli v evidenci, že o vakcínu mají zájem, případně si zarezervovali i termín,“ uvedl Jiří Folta. Jak doplnil, jakmile vakcíny mít bude, mohou senioři očkování dostat od něj. Podle dostupných informací totiž jde rezervace v systému zrušit.

Starosta Mojmir Krejčíček k tomu dodal: „V případě potřeby realizace velké očkovací kampaně bychom byli schopni zřídit i starobělské očkovací centrum, například ve škole. Technicky a personálně bychom to s pomocí starobělských lékařů, našich zaměstnanců a dobrovolníků zvládli. Jenom to chce dostatek vakcín a přístup do evidenčního systému očkováných, a to musí zajistit ministerstvo.“

Pomáhají vnučata

Své prarodiče bez problémů zaevidovala do nemocnice ve Vítkovicích například Hana Lafková. „Registrovala jsem je hned v pátek 15. ledna, ale až po čtvrté hodině odpolední, takže to bylo v pohodě. Systém už jel jako po drátku. Zabralo mi to asi dvě minuty na každého člověka. Samozřejmě už termín nedostali, takže jsme se dostali do půlky. Teď čekáme na doplnění zásob vakcín,“ popsala.

Mezi starobělskými seniory už jsou i ti, kteří mají očkování za sebou. „Bylo to podobné jako proti chřipce. Vůbec to nebolelo a neměl jsem ani žádné nežádoucí účinky,“ přidal svou zkušenost pět-osmdesátiletý Jaroslav Jarmar.

Markéta Groholová

Pomoc s registrací

☎ 1221 – státem zřízená linka

☎ 800 720 210 – linka Moravskoslezského kraje

☎ 800 199 922
- linka Městské policie Ostrava

Linky jsou bezplatné.

Pomoc přímo ve Staré Bělé

Potřebujete zjistit aktuální informace k očkování nebo pomoci s registrací? Kontaktujte sociální pracovníci Hanu Jurečkovou na ☎ 720 735 292.

Jak se registrovat k očkování proti covid-19?

1) Na internetových stránkách registrace.mzcr.cz

Centrální rezervační systém - Očkování proti COVID-19
registrace do systému

- 1 Ověření telefonního čísla
- 2 Zadejte telefonního číslo
- 3 Vyplnění a odeslání registrace
- 4 Potvrzení korektní registrace
- 5 Přidání k rezervaci nebo termínu
- 6 Výběr očkovacího místa
- 7 Výběr termínu očkování
- 8 Potvrzení termínu

BEZPEČNÁ REGISTRACE

Pro bezpečné vytvoření registrace k očkování proti COVID-19 **zadejte Vaše telefonní číslo** do kolony pod textem. Na toto telefonní číslo bude okamžitě zaslána SMS zpráva s jednorázovým **ověřovacím PIN** kódem, který budete potřebovat v následujícím kroku.

Telefonní číslo: +420 Vaše tel. číslo

Souhlasím se [zpracováním osobních údajů](#) v rámci registrace na očkování proti COVID-19, včetně automatizovaného zpracování k rozhodování pro prioritizaci osob v rámci očkování.

ODESLAT

2) Pokud již jste registrováni, konkrétní termín očkování si zarezervujete na stránkách reservatic.com/ockovani

Úvod Očkování Covid-19 FAQ Blog

- 1 Ověření telefonního čísla
- 2 Zadejte telefonního číslo
- 3 Vyplnění a odeslání registrace
- 4 Potvrzení korektní registrace
- 5 Přidání k rezervaci nebo termínu
- 6 Výběr očkovacího místa
- 7 Výběr termínu očkování
- 8 Potvrzení termínu

Rezervace na očkování Covid-19

Ji můžete vyplnit všechna pole označená hvězdičkou.

* Číslo pojistěnce

* 6-místný PIN 2 kód

Pokračovat na rezervací stránku

Jiří Majka

Marie Skleničková

Starobělané Jiří Majka (90) a Marie Skleničková (86) zmínili svůj názor na očkování v pořadu Události v regionech (Ostrava) i v hlavní zpravodajské relaci Události. Obojí Česká televize odvysílala 15. ledna na programu ČT1. zdroj: web České televize

Trocha statistiky od doktora Piky

- Ordinaci v roce 2020 navštívilo **2 081 pacientů** ve **14 039 návštěvách**.
- Napsali jsme léků za **2 029 000 milion korun** a zdravotních pomůcek za **441 204 korun**.
- Odebrali jsme **794 odběrů krve**.
- Naočkovali jsme **390 pacientů proti chřipce**.

Přejeme všem hlavně zdraví a dobrou mysl v roce 2021.

ordinace doktora Piky

Starobělské pohledy

Lyžař. Foto: Petra Krajčová

Zasněžená. Foto: Karin Tokarčíková

Hřbitov Stará Bělá

Stanovené nájemné za hrobová místa a služby s nájmem spojené na hřbitově ve Staré Bělé

Rada městského obvodu Stará Bělá rozhodla stanovit cenu za 1 m² pronajatého pozemku – hrobového místa na veřejném pohřebišti v Ostravě-Staré Bělé s účinností od 1. 1. 2021 takto:

- **Cena nájmu hrobového místa** 20,- Kč/m²/rok
- **Cena služeb spojených s nájmem hrobového místa** 20,- Kč/m²/rok

Platba za pronájem hrobového místa se provádí při uzavření nájemní smlouvy. Doba pronájmu je stanovena na 15 let.

Jarmila Kaločová, tajemnice

Druh hrobového místa	Cena pronájmu včetně služeb na dobu 15 let v Kč
Jednohrob (3,12 m ²)	1 872 Kč
Dvojhrob (6,24 m ²)	3 744 Kč
Trojhrob (9,36 m ²)	5 616 Kč
Hrobka (9,60 m ²)	5 760 Kč
Urnový hrob (1 m ²)	600 Kč
Schránka kolumbária	1 050 Kč

„Tahle práce tě prostě musí bavit.“

Vít, 36 let, okrskář

Michaela, 27 let, okrskářka

Přidej se k nám a získej:

- stabilní a nevšední zaměstnání
- finanční jistotu
- příspěvek na stravování
- příspěvek na volnočasové aktivity
- příspěvek na penzijní připojištění
- příspěvek na organizované aktivity dětí
- zázemí MPO k sportovním aktivitám
- pomoc při řešení životních situací

**MĚSTSKÁ
POLICIE
OSTRAVA**

www.mpostrava.cz

Opadu odevzdaného ve Staré Bělé je meziročně o něco méně

Celkem 526,6 tun odpadu odložili lidé v roce 2020 do starobělského sběrného dvora. Z toho největší podíl tvořily dřevo (153 tun), stavební suť (147 tun), objemné odpady (92 tun) a biologicky rozložitelné odpady (81 tun). Za společnost OZO to uvedla jeho mluvčí Vladimíra Karasová.

Dvůr ve Staré Bělé funguje od roku 2003. „Množství odpadu v něm odevzdané výrazně vzrostlo po rozšíření provozní doby i plochy sběrného dvora v roce 2019 na současné dva tisíce metrů čtverečních. Zatímco v roce 2018 činilo celkové množství odevzdaných odpadů 294 tun, v roce 2019 to bylo už 713 tun,“ doplnila Karasová s tím, že po nově otevřeném dvoru v Třebovicích je ten ve Staré Bělé druhý největší v Ostravě.

Zdejší sběrný dvůr patří nyní do kategorie B – je otevřen denně, kromě nedělí a svátků. „I z tohoto důvodu bych rád poprosil naše obyvatele, aby nenechávali odpadky okolo popelnic na tříděný odpad. Takové obrázky bohužel vidáme často. Není v kapacitách společnosti OZO vyvážet popelnice častěji. Pokud je kontejner plný, odnešte odpad do sběrného dvora,“ požádal občany starosta Mojmir Krejčíček.

Shromažďování i drcení větví

Výjimečně uzavřen byl starobělský dvůr dopoledne 14. prosince 2020. Důvodem bylo drcení větví, které tam v průběhu roku odevzdávali občané. „Nadstandardní plocha dvůr předurčuje k shromažďování větví a jejich následnému drcení přímo na místě – jen v prosinci zde bylo rozdrveno 23 tun větví, v průběhu roku 2020 šlo celkem o 53 tun materiálu,“ uvedla mluvčí.

Jak dodala, další drcení je naplánováno na březen. To k větvím přibudou i vánoční stromky, které lidé mohli do dvora odnášet. „Není jich ale moc, ani ne pár desítek. Myslím, že ve Staré Bělé si jejich likvidaci lidé spíše řeší sami,“ poznamenal Martin Byš, který se stará o obsluhu místního dvora.

Použitý olej do černé

Od prosince 2020 mohou Starobělánek ještě lépe třídit, a to díky rozmístění čtyř speciálních černých popelnic na olej. Městský obvod však s firmou Trafín Oil, která tyto popelnice provozuje, dohodl jejich přemístění. „Nebyli jsme zcela spo-

Sběrný dvůr ve Staré Bělé je otevřen denně, kromě nedělí a svátků.

kojeni s vybranými lokalitami, zvolili jsme proto pro kontejnery vhodnější místa, kde se koncentruje více lidí,“ vysvětlil důvody starosta Staré Bělé s tím, že k přesunu dojde v rámci svozu na začátku února. Kromě této novinky lze odevzdávat použité jedlé oleje a tuky ve sběrném dvoře společnosti OZO.

V prosinci se ve Staré Bělé nově objevily černé popelnice na potravinářský olej.

Nové rozmístění popelnic na olej

- u obchodu Hruška (přemístění z ulice U Sochy poblíž rybníka)
- u prostředního obchodu Potravinový večerka v ulici Mitrovická (přemístění z ulice Rudolfova)
- Na Úžině 1001/2
- Na Sovinci 875/2

Kontejner na textil lidé najdou i ve sběrném dvoře. zdroj: OZO Ostrava

Druhá šance pro oblečení

Oblibě se ve Staré Bělé těší i třídění textilu či obuvi, díky čemuž se zachovalé oblečení dostává k potřebným. Aktuálně je možnost využívat kontejner Armády spásy na dolním konci ulice v Proskovické ulici nebo kontejner Diakonie Broumov, který je ve sběrném dvoře.

Dva kontejnery společnosti Tapesia umístěné v areálu zdravotního střediska, jsou již od března 2020 uzamčeny z důvodu epidemie covidu-19. „Po kontaktování provozovatele jsme se dozvěděli, že budou nejspíš úplně staženy. Pokud se tak stane, budeme se snažit najít jinou firmu, která by do Staré Bělé přistavila kontejnery, aby do nich lidé mohli dále odkládat nepotřebné textilie,“ uvedla Jarmila Kaločová, tajemnice Staré Bělé.

Markéta Groholová

„Paní učitelko, mně nejde mikrofon.“

S žáky se na živo viděli minimálně, většinu prvního pololetí učili na dálku. Jejich stěžejní pomůckou byl počítač a v něm e-mail, weby a všemožné aplikace.

Jak uplynulých pět měsíců hodnotí, co si z nich vzali pro další kantorskou práci? Budou kvůli výuce na dálku děti méně vzdělané? A jak učitelé přistoupili k pololetní klasifikaci? Své zkušenosti shrnulo několik vyučujících starobělské základní školy.

Základní školu navštěvovaly před koncem pololetí jen děti prvních a druhých tříd. Ostatní se učily online.

Petra Šeděnková, učitelka matematiky

Pro žáky to byla velká výzva k osamostatnění, vlastní organizaci času, systematickému plnění úkolů a mailové komunikaci. Na jaře si žáci museli sami hlídat čas a přinutit se k práci. Na online výuku v letošním školním roce jsme byli mnohem lépe připravení a zorganizovaní. Zavedl se povinný online rozvrh. Učitelé dostali kvalitní notebooky a grafické tablety, což pro mě jako matikáře je obrovská pomoc. Učím tak online každou hodinu, téměř plnohodnotně. Téměř, protože mi chybí okamžitá zpětná vazba – na žáky nevidím a komunikace je pomalejší, občas také u některých žáků selže wifi.

Žáci toho neproberou tolik, jako kdyby byli ve škole. Ale myslím, že pokud vše plní a mají doma podporu rodičů, tak hloupější určitě nebudou.

Hana Tyšerová, učitelka chemie, přírodopisu a výchovy ke zdraví

Nejtěžší pro mě bylo sladit mou výuku a zabezpečit výuku našich tří dětí doma. Příprava na online výuku zabere mnohem více času a následná kontrola taktéž. No a k tomu vaření a tak dále. Ale asi mě to posunulo „manažersky“, neboť třetí vlnu už válím docela v klidu. Myslím, že děti, které chtějí pracovat a mají podporu doma, na tom budou dobře. Troufám si říct, že moje vlastní i lépe. Obávám se ale, že tam, kde není podpora doma a děti nebyly zvyklé pracovat, to bude slabší. Určitě se prohloubí rozdíly mezi dětmi.

Ke klasifikaci: děti mají lepší známky, než kdyby byly ve škole. A jsem benevolentnější, snažím se přijímat omluvy za pozdní úkoly a podobně. Vycházím z toho, že prostě všichni doma nemají zázemí nejlepší. Takže jsem spíše přimhouřila oko.

Dita Ondrejčková, učitelka češtiny a dějepisu, třídní 9.A

Protože situace už trvá dlouho, je těžké najít nové metody a nástroje, aby hodiny byly zajímavé, najít motivaci, aby žáci chtěli pracovat a neskrývali se za vypnutým mikrofonem.

A pozitiva? Všichni se těšíme zpět do školy. Během prosincové prezenční výuky byli žáci hodnější, ochotnější a vstřícnější.

Děti asi budou mít méně faktických znalostí, protože nemají možnost je různým způsobem opakovat a procvičovat. Určitě ale získají řadu dovedností z oblasti počítačové gramotnosti. Osvojili si nové komunikační dovednosti. Situace je naučila psát dopisy, vzkazy. Umí řešit problémy a nedorozumění, nebojí se ozvat. Většina žáků je v době online výuky sama doma, nikdo je nekontroluje, a přesto se včas připojí a v hodinách jsou aktivní, plní úkoly. Mají zodpovědnost za to, co dělají. Pomáhají si navzájem a pomáhají i nám učitelům při technických problémech v online hodinách. Čekají na mě, když mi spadne internet, moc děkují. Někteří se chlubí, jak pomáhají doma s úklidem, s vařením, čtou, učí se se sourozenci. Žáci se prostě naučili jiné věci a není jich málo.

Lucie Křiváková, učitelka přírodopisu a zeměpisu

Ve zvýšení počítačové gramotnosti nás učitelů, žáků i rodičů vidím asi největší přínos celé situaci. Bez covidu-19 bychom se tak rychle a brzy v tomhle směru neposunuli. Také si myslím, že někteří rodiče více pronikli do toho, co se ve škole děje, a mají o svých dětech větší přehled. Negativ je samozřejmě spousta. Dlouhé hodiny u počítače, nedostatek pohybu, kontaktu s ostatními. Z pohledu učitele mi chybí hlavně okamžitá reakce žáků, nevidím, jak se tváří, zda vše chápou.

Určitě nemám strach, že by byli žáci hloupější. Některé dovednosti nezískají, ale zase získají spoustu jiných. A myslím

si, že si teď všichni více vážíme věci, které nám dřív přišly samozřejmé.

Učitelky 1. a 2. tříd společně

Velice pozitivně hodnotíme dopad distanční výuky pro rodiče, zvláště prvních tříd, kteří dostali podrobný metodický návod, jak s dítětem pracovat. Rodič byl účasten každého online vyučování, mohl tedy vidět své dítě přímo v akci učitel – žák. Také mohl posoudit úroveň čtení, počítání svého dítěte vůči ostatním. A během plnění úkolů mohl vidět dítě v „přímém přenosu“, viděl tedy postupy myšlení dítěte a chyby, které mělo tendence dělat.

Nejtěžší věcí bylo sestavit jednoduchý a přesný plán, jak dítěti učivo předat. A pro rodiče zjištění, co je v procesu učení velmi důležité a co méně důležité.

Pro první a druhé třídy jsou pěkné známky stále motivační. A rodiče v této době je třeba pochválit, stali se náhradními učiteli svých dětí a vše – rodinu, výuku, další povinnosti – zvládli na výbornou. Opravdu děkujeme.

Zora Tylečková, učitelka češtiny

Obrovský posun je zejména v samostatnosti žáků. Jsou zodpovědnější za přípravu na výuku i za odevzdaná zadání. Řeší technické problémy, formátování souborů a podobně. V rámci ČJ pracujeme i s externím programem, pro nějž škola zakoupila licenci. V případě některých obtíží mi dokonce žáci sami telefonovali. Líbí se mi, že se nebojí takto přímo, ne přes rodiče, kontaktovat učitele. Vnímám to jako projev důvěry a odvahy. Domnívám se, že i když nebudou umět rozebrat souvětí o pěti větách vedlejších, dokáží se v životě uplatnit. Ráda bych vyzdvihla také systém výuky, který vedení školy zavedlo – každá třída má svůj „covidový“ rozvrh hodin. Učí se čtyři hodiny denně. Systém je výborný díky pravidelnosti a řádu.

První pololetí očima zdejších učitelů

Jana Persichová, učitelka angličtiny a ruštiny

Pro mě je nejtěžší vypořádat se s technikou, mnohdy současně používat několik zařízení: notebook, mobil, na který si nahrávám poslechová cvičení, whiteboard, na který píšu zápisy, aby je žáci mohli správně přepsat do sešitu – hlavně v ruštině – psací azbuka. Neustálé překlíkávání na sdílení nebo nesdílení obrazovky, výměna sdílených materiálů je pro mě velký problém.

Na druhou stranu jsem pyšná na to, že to všechno zvládám, byť se občas chybička vloudí a potřebuji delší čas na nacvičení některých IT dovedností. Cítím se jako poloviční ajťák. Myslím, že toto máme s mnoha žáky společně.

Eva Krejčíčková, učitelka matematiky, dějepisu a fyziky

Nemám s čím porovnávat, mohu se leda podělit o dojmy z pohledu začínajícího učitele. Mám výhodu v tom, že jsem zažila distanční výuku z opačné strany. V posledním ročníku výšky už byla karanténa a měli jsme online výuku. Takže vím, jak je pro žáky náročné sedět u počítače

Učitelka Markéta Jurišicová na snímku z jara – při natáčení matematických videí.

a vnímat učitele. Nejvíce chybí kontakt s žáky. Hlavně teda v matematice, protože ve škole mám větší přehled o tom, kdo dané učivo zvládá sám.

Jestli budou děti hloupější? Hodně záleží na přístupu jich samotných. Rodičům bych dala známku 1. Víím, že je to pro ně velmi náročné.

Marek Pivovar fandil divadlu i starobělskému fotbalu

Zemřel divadelní dramaturg žijící ve Staré Bělé Marek Pivovar. Rodák z Brna se v roce 1994 přestěhoval za prací do Ostravy, stal se dramaturgem Národního divadla moravskoslezského. S rodinou se usadil ve Staré Bělé. „Pro pracovní vytížení a boj s rakovinou se sice na zdejším dění příliš aktivně nepodílel, velmi jej ale zajímalo,“ vzpomíná na tatů syn Jáchym. „Místní lesy znal snad nazpaměť, rád chodil do lesa se psem či sám a hodně času strávil i s rybáři, dokud ještě stála jejich dřevěná klubovna, kterou museli kvůli vodárnám zbourat.“

Zajímal se i o starobělskou historii. „Zejména o dvě historicky doložené tvrze, co zde stály. Byl velkým fanouškem starobělského fotbalu. Spousta lidí, co jej přijela do Staré Bělé navštívit, s ním šla

Marek Pivovar.

i na nějaký zápas. V dřívějších dobách byl také štamgastem snad ve všech starobělských hospodách,“ přidává další vzpomínky Jáchym Pivovar.

Pro činoherce vybíral Marek Pivovar repertoár a taky ho sám psal. Patřil ke spoluzakla-

datelům divadelního festivalu Ost-ra-var. Spolupracoval pravidelně s Českým rozhlasem, občas s Českou televizí.

Zemřel 2. ledna letošního roku, bylo mu šestapadesát let.

Jana Fabianová

Marek Pivovar

(26. 6. 1964 – 2. 1. 2021)

spisovatel, dramaturg, dramatik a rozhlasový režisér

- studoval divadelní vědu na filosofické fakultě Masarykovy univerzity (tehdy UJEP) v Brně, pak působil jako kulturní redaktor Brněnského večerníku, revue Box Jiřího Kuběny a nakonec jako redaktor České televize v Brně.

- od roku 1994 žil v Ostravě a byl dramaturgem činohry NDM, dramaturgicky se podílel na přibližně šedesáti inscenacích. Psal dramaturgii i původní hry – trvale spolupracoval jako režisér a autor s Českým rozhlasem, občasně s Českou televizí.

Zdroj: ndm.cz

Už i Starou Bělou na sdíleném kole

Vyhnout se čekání na autobus nebo si udělat krátký cyklovýlet k Odře. Starobělané se od letošního roku připojí k ostravským uživatelům sdílených kol.

Starosta Mojmir Krejčíček to vítá. „Jako největší výhodu vidím to, že to umožní jinou formu dopravy například z konečných zastávek tramvají na Dubině a ve Výškovicích, a to především v době, kdy nejezdí autobusy. Myslím, že to může pomoci mnoha lidem dostat se dříve domů, ať už pojedou z práce nebo odjinud.“

Stojany jsou připravené, teď se čeká, až je provozovatel – společnost Nextbike – doplní o dopravní prostředky. „Kola jsou ideální spíše na kratší přemístění. Je třeba počítat s tím, že jsou těžká a nejsou úplně vhodná na nějaké delší výlety,“ dodává Krejčíček.

(gro, joh)

Kola bude v následujících dvou letech provozovat firma Nextbike.

Foto: fajnova.cz

Zima nezima, bicykly jsou na místě. Zkuste je, vybízí jejich koordinátor

Uprostřed lednových mrazů ladili zástupci ostravských obvodů s městem poslední detaily, aby mohli zprovoznit nová stanoviště sdílených kol. Ve Staré Bělé je míst se stojany, kde budou kola parkovat, celkem šest. „Služba bude poprvé poskytována celoročně – od ledna do prosince. S provozovatelem jsme se domluvili, že kola v rámci nově zapojených obvodů za-

čne rozvážet v pondělí 25. ledna. Chceme poprvé vyzkoušet i takzvaný zimní provoz. Poskytnutá data od provozovatele nám ukáží, zdali má služba smysl i v zimních měsících,“ říká Radek Březina, který má projekt v Ostravě na starosti.

Kolům nevádí, když budou stát na mraze a bude na ně sněžit?

Kola jsou konstruována tak, aby vydržela změny klimatických podmínek a mohlo se na nich jezdit opravdu celoročně. Každé kolo je pravidelně servisováno v rámci jeho provozu a jednou za rok probíhá velký generální servis všech kol – právě v zimním období.

Kdo si je v zimním počasí půjčí, bude o ně zájem?

Není špatného počasí pro jízdu na kole, je pouze špatně oblečený cyklista, říká známé cyklopořekadlo. Například i v pondělí 18. ledna, kdy byly poměrně extrémní podmínky a veliké mrazy, bylo realizováno přes 260 výpůjček. Kola slouží jako další prostředek přesunu po městě. Z poskytnutých dat víme, že průměrná ujetá vzdálenost na jednu výpůjčku je 1,3 kilometru.

Jaké jsou náklady a kdo se o ně dělí?

Obvod dostal k dispozici stojany a sdílená kola jsou placena také magistrátem – město platí za jednu výpůjčku 5,85 korun bez DPH. Na základě této podpory je prvních 15 minut jízdy pro uživatele zdarma. Náklady na vybudování jednotlivých stanic, jako je například betonování patek, si hradily obvody samy.

Projekt začínal v centru města, teď už jej rozšiřujete napříč Ostravou. Má úspěch?

Jedno ze stanovišť sdílených kol nově vzniklo u jídelny.

Zima nezima, bicykly jsou na místě. Zkuste je, vybízí jejich koordinátor

Projekt jsme od pilotního provozu v rámci širšího centra v roce 2018 rozšířili již po celé Ostravě, do všech 23 obvodů. Sdílená kola jsou velmi oblíbeným prostředkem pro rychlý přesun ve městě a občané Ostravy si je velmi oblíbili.

Jaký je princip sdílených kol - co musí udělat ten, kdo si je ve Staré Bělé nebo jinde v Ostravě bude chtít půjčit?

Uživatel si stáhne aplikaci do chytrého telefonu, zaregistruje se a pak už kola využívá - podrobnější popis je na stránkách provozovatele www.nextbikeczech.com.

Jde to i bez chytrého telefonu - registraci na stránkách, aktivací účtu a půjčovat můžete přes zavolání na operátora.

Co když někdo kolo píchne. Nebo jinak poškodí. Čeká jej úhrada?

Pokud dojde k neúmyslnému poškození kola, je třeba závadu nahlásit přes aplikaci v mobilním telefonu, popřípadě telefonicky přes zákaznickou linku. Uživatel nic nehradí, vše je v gesci společnosti Nextbike. Pokud by šlo o úmyslné poškození kola, škoda by se samozřejmě dále s uživatelem řešila.

Jak se lidé chovají ke kolu, které si jen půjčili a není jejich vlastní?

V drtivé většině není s užíváním kol problém a lidé s nimi zacházejí ohleduplně. Každý normální občan si uvědomuje, že jsou pro ně sdílená kola užitečná a mo-

hou jim pomoci, když potřebují. Každopádně už se objevily také případy vandalismů, které společnost Nextbike řeší ve spolupráci s městskou i státní policií.

Jana Fabianová

Sdílená kola v Ostravě

- Město pilotně spustilo projekt v roce 2018 v rámci širšího centra Ostravy. Ohlasy byly kladné, proto začalo službu rozšiřovat do dalších obvodů a prodlužovat období, po které kola fungují.
- V roce 2018 bylo ve městě něco přes 200 kol a služba byla aktivní od května do listopadu. Nyní je v celém systému 1100 kol a přes 300 stanic, kde je možné kola půjčit nebo následně vrátit. Poprvé budou k dispozici celoročně.
- Systém sdílených kol bude v letech 2021-2022 na základě výběrového řízení provozovat společnost Nextbike

Stanoviště sdílených kol ve Staré Bělé

U Matěje Stará Bělá	49.7632375N, 18.2055128E
Jízdárna Stará Bělá	49.7686756N, 18.2055314E
U Lípy Stará Bělá	49.7634444N, 18.2172325E
Na Honculi Stará Bělá	49.7737106N, 18.1932106E
Potoky Stará Bělá	49.7615272N, 18.2265572E
Kostel Stará Bělá	49.7630008N, 18.2366544E

Sokoli místo sportování oblékli montérky

Nejedno oko místního si všimlo, že sokolovna i v časech uzavření sportoviště není zcela bez života. Ačkoli sport dostal stopku, práce nikoli. A tak sokoli již týdný berou do rukou nářadí a dávají interiéru místní tělocvičny postupně nový háv.

Podzimní uzavření areálu vládním nařízením odstartovalo první úpravy. „Začali jsme v listopadu 2020. To jsme opravili vnitřní balkón a v celé budově, v tělocvičně i restauraci, jsme vyměnili všechny dveře za nové,“ popsal první kroky oprav starosta Mojmir Krejčíček. On sám přidal také ruku k dílu a na takzvaných brigádách již strávil s dvěma desítkami dalších sokolů desítky hodin.

Druhou fází bylo malování. To přišlo na řadu během Vánoc, avšak trochu neplánovaně se protáhlo až do února. Hlavním strůjcem nápadu na další opravy byl dlouholetý sokol Radim Kokeš. „Přišel jsem za ostatními s nápadem vymalovat, aby bylo přes Vánoce co dělat. Začali jsme 22. prosince s plánem, že opravíme omítky a 27. až 28. prosince vymalujeme,“ řekl Kokeš.

Hned na první brigádě však zjistili, že práce bude podstatně více. Původní malba nedržela, a tak se musela oškrábat.

Pohled do zákulisí dění v sokolovně v polovině ledna.

Následným pohledem na starou, škaradlou omítku se všichni shodli, že vše udělají pořádně. „Postupně se to nafouklo a vzali jsme to více od podlahy. Takže po škrábání se celé zdi penetrovaly, nalepila perlinka a následně udělal nový štuk. Pak se teprve mohlo malovat. Pro představu, všechny stěny mají zhruba 300 metrů čtverečních,“ dodal Radim Kokeš s tím,

že nakonec tělocvična získá i nové obložení. Hotovo by všechno mělo být v průběhu února.

„Opravy zaplatíme z peněz Sokola a vyjdou zhruba na 90 tisíc korun. To je cena čistě za materiál, práci nepočítáme, všichni pomáhají jako dobrovolníci,“ vyčíslil pokladník sokolů Václav Mončka.

Markéta Groholová

Fajn prostor za 670 tisíc

Určitě spousta Vás, spoluobčanů Staré Bělé, si všimla sedících a dobře se bavících spoluobčanů, bydlicích v domovech seniorů. Měla jsem vždy obrovskou radost, když jsem slyšela smích z posezení za živým plotem. O to větší radost mně udělala informace, že je na tomto místě plánována realizace nového posezení ve formě altánu. A tak pro veselý obyvatele tohoto domu vznikne jakýsi důstojný prostor navíc. Vlastně taková společenská místnost. Chci ještě podotknout, že tato myšlenka je tady již několik let, než si ji přivlastnili někteří noví zastupitelé. A hurá, altán stojí, okolí je upraveno, někomu se líbí, někdo nad ním kroutí hlavou, někdo je zděšen. Holt každý máme nějaký vkus.

Musím souhlasit, že pohled od hřbitova je opravdu hezký, ale to je asi jediné pozitivum. Pro naše obyvatele obecních bytů, pro seniory, je však zcela nefunkční. Posezení u šachového stolku, dobře, cvičení mozku v pozdějším věku je třeba. Co mě udivuje, je jedna lavice za stolem s pohledem do dřevěného závětrí. To asi proto, aby hráčům šachu nebylo viděno do hry. Jinak si to nedovedu představit. Zřejmě asi posezení u kávy nebude společenská záležitost, ale boj – kdo dřív přijde, ten dřív pije. Že je altán nefunkční, o tom mi popovídali někteří obyvatelé domu pro seniory. Když prší, prší i v altánu. Když fouká, fouká i altánem. Nepraktické jsou také pískové cesty, kdy vám písek pod nohama křupe i na chodbách domu.

A teď vážněji.

Oponenti mohou namítat, že výše zmíněné praktické nedostatky jsou pouze výsledkem jiného úhlu pohledu. Opravdu se jedná pouze o názor, který se mnou každý nemusí sdílet. Ovšem ne o všem,

Altán stojí v prostoru mezi kostelem a seniorskými obecními byty. Foto: Simona Holoňová

co se týká tohoto projektu, lze diskutovat pouze v názorové rovině. Totiž v minulém vydání Starobělského zpravodaje se mohl každý starobělský občan dočíst o bližších podrobnostech tohoto projektu. Nutno dodat, že oceňuji, že součástí bližších podrobností je také údaj o ceně. Nepřísluší mně rozebírat způsob, jakým bylo prováděno „výběrové řízení“ pro realizaci altánu. Nicméně částka 670 000 Kč, která byla uhrazena z veřejných financí, mně doslova vyrazila dech. Touto cestou, bych se tak chtěla našich zastupitelů dotázat, zda se náhodou nejedná o pouhý překlep v čísle. Jinak si totiž částku 670 000 Kč opravdu nedokážu vysvětlit. Altán lze považovat za architektonický unikát. Myslí si proto zastupitelé, že občané tímto automaticky ztrácí pojem o tom, co kolik stojí? A vůbec, má toto naše obec zapotřebí? Zejména v téhle době? Její odpověď se

může opírat o skutečnost, že půl milionu korun bylo financováno z dotace města a obec tak doplatila pouze zbývajících 170 000 Kč. Ale já se ptám, opravdu chceme takovýmto způsobem nakládat s veřejnými financemi obecně? Totiž každý z nás, pracujících občanů, kteří platí daně, ví, že veřejné finance jsou nás všech. Proto by se s nimi mělo nakládat s rozumem a také morálně. O to víc mě doslova dostalo, která komunita lidí se na tomto „hýření“ podílela.

Je možné, že k šachovému stolku dostanou hráči zlaté figurky a naproti lavičky bude nainstalováno domácí kino s výborným zvukem, aby nejen obyvatelé seniorských bytů, ale i ostatní Staroběláci nemuseli u pítí kávy hledět do dřevěného závětrí. Jestli bude takovýmto způsobem altán ještě vylepšen, pak cena možná nebude až tak vysoká.

Simona Holoňová

Geneze nápadu na altán a další vysvětlivky

Několik upřesnění k příspěvku Fajn prostor za 670 tisíc

Jako lidovci jsme si vybudování altánu dali do volebního programu, a když se objevila grantová výzva města Fajnový prostor, tak jsme se rozhodli, že se pokusíme finanční prostředky získat touto cestou, protože v rozpočtu obce se snažíme ušetřit na výstavbu nové tělocvičny a zde se peníze nabízely, jen po nich sáhnout.

Výběrové řízení bylo velmi důkladné a naše představy o altánku z hobby marketu vzaly rychle za své. Nápad přebudovat tento prostor ale komisi zaujal na

tolik, že nás vyzvali, abychom řešili prostor jako celek, nebáli se oslovit architekta – že takto přepracovaný projekt město podpoří. Oslovili jsme tedy mladého architekta Ondřeje Stuchlého, jehož úspěšné realizace můžete vidět třeba v Nové Bělé (školka, sportovní hala). Jeho řešení altánu ve veřejném prostoru v centru obce u barokního chrámu komise podpořila maximální výší dotace 500 tisíc korun.

Finálních 670 tisíc korun se zdá fůra peněz, ale když si vezmeme, že nový hřbitovní plot kolem Blanické stál 455

tisíc a oprava opěrné zídky pod hasičárnou 340, tak je ta cena poměřitelná. Peníze vynaložené městským obvodem byly využity na zakoupení kvalitního mobiliáře a částečně pokryly náklady na projekt a výstavbu.

Článek však spíše rozporuje smysluplnost a účelnost vynaložených prostředků, což je subjektivní názor, nedá se posoudit čísly. K tomu mě napadlo možná vhodné sousloví jedné naší oblíbené učitelky z časů základní školy: Sto lidí, sto chutí.

pokračování na vedlejší straně

Geneze nápadu na altán a další vysvětlivky

Několik upřesnění k příspěvku Fajn prostor za 670 tisíc

Pokud ale někoho zajímají konkrétní sumy za jednotlivé položky, pak vezte, že za altán jsme zaplatili 221 tisíc, veškeré zemní práce, betonáže a dláždění stály 201 tisíc, zahradnické úpravy a výsadba přišly na 100 tisíc, mobiliář 98 tisíc, ostatní položky jako síť či práce projektantů 50 tisíc korun, cena logicky zahrnuje dobrovolnickou práci.

Pokud jde o vnitřní vybavení, rozumím, že působí mezi mnohými rozčarování. Interiér není totiž hotový, naproti lavičky bude v brzké době dodána dubová lavice, její výroba se zpozdila z důvodu nemoci stolaře. Prostor pak bude více komunitní a přestane působit jako promítací stěna. Jakmile vzroste z kačírku

vedle šachového stolu popínavka, umístíme na tuto stěnu altánu síť, po které se bude rostlina pnout. Síť jsme tam zatím neumísťovali, neboť by sváděla děti a možná i mládež k lezeckým výkonům.

Na celkový dojem o altánu a jeho okolí si však budeme muset počkat až do léta a podzimu, kdy vzroste výsadba, zazelelá se platan a nově vysazené keře.

Altán jsme opravdu nekoncepovali jako útulnu před nepřízní počasí, ale jako příležitost k setkání či odpočinku v příjemném prostoru, který bude kvalitně řemeslně zpracován a bude mít dlouhou životnost.

O projektu jsem vedl několik osobních rozhovorů, spoluobčané se ptali na po-

dobné otázky, které řeší výše uvedený článek. Na obavy o funkčnost prostoru mohu jen říci, že jej prověří čas, a pokud občané přijdou s řešením, jak prostor dále vylepšit, mohu zodpovědně říci, že se jejich podněty budeme na obci zabývat.

Závěrem dvě otázky, které z uvedeného článku vystupují jako pichlavé ostny:

Jak dlouho trvá, než se člověk přestane být novým zastupitelem? Oba – Markéta Nováčková i já – jsme zastupiteli již druhé volební období.

Která komunita podporující hýření byla myšlena? Cítíme se součástí komunity skautů, lidovců, křesťanů a Běláků.

Pavel Stuchlý

Wow efekt se dostavil. Pozitivní i negativní

Donedávna bylo před domem pro seniory pár laviček u popelnic schovaných za živým plotem. Nově je zde vytvořena malá odpočinková zóna s posezením a upraveným prostranstvím, které se díky nově vysazeným kvetoucím záhonům a keřům ukáže v létě ve své plné kráse.

Tento veřejný prostor by měl sloužit všem. Ať jsou to lidé z domu pro seniory, děti z nedaleké školky, školy či kolemjdoucí.

Návrh nového altánu, který je součástí tohoto projektu, měl být dle požadavků dotace originální. Altán je navržen jako netradiční přístřešek dynamického tvaru, který budí emoce, a jsem rád, že se tak stalo. Tento přístřešek má sloužit hlavně jako stínění sezení v letním období a útočiště při nečekaném dešti. Zcela jistě není pojednán jako domácí pergola se zákoutím a ochranou proti veškeré nepřízni počasí. Komentář, že když prší, prší i v altánu, a když fouká, fouká i altánem, je zajímavé zjištění. Altán má šikmé sloupy směrem dovnitř a v kolmém směru je sezení u stolů odsazeno od hrany střechy. Zajímalo by mne, jaký přesah by musela mít střecha, aby to splnilo očekávání nespokojených osob.

Nyní vážně. Samozřejmě při kombinaci deště s větrem bude do altánu částečně pršet jako do každého jiného altánu, který nemá zástěnu, zídku či extrémní přesahy. S větrem je to obdobné. Jak jsem uvedl, záměrem nebylo vystavět uzavřenou pergolu – z důvodu zachování „lehkosti“ tohoto významného exponovaného parteru. Dalším důvodem je fakt, že v případě většího uzavření by se pergola mohla stát útočištěm nejen pro ty, pro které je primárně určena. Veřejný pro-

Původní vizualizace altánu i prostoru okolo něj.

stor z pohledu architektury a urbanismu je primárně prostorem sociability, kde je jednání jednotlivce viditelné pro ostatní a kde hlavní funkcí je funkce sociální (společenská).

Na pěšinách (nikoli v pergole) jsme chtěli použít přírodní materiál. Byla zde také varianta žulové kostky, ale vzhledem k nezanedbatelné cenové náročnosti byl zvolen mlat – jelikož se nejedná o příliš frekventovaný prostor. Věřím, že tato varianta je méně praktická z důvodu špinění, ale funkci zpevněné cesty plní. Při pohybu lidí z domova pro seniory do altánu není vůbec nutné na tento mlat chodit. Pěšinka je pouze jakási zkratka při obchůzce kostela směrem k přechodu pro chodce.

Šachový stoleček v altánu je jen recese, bohužel očividně některými nepochopena. Prostě se jedná o stoleček. Velký stůl má mít dvě lavičky. Je to patrné i z vizualizace, která byla zveřejněna v zářijovém

číslu Starobělského zpravodaje. Jedna z nich má být jako mobiliář v sestavě se stolem a druhá jako součást pergoly – ta je ještě nerealizována z důvodu nemoci zhotovitele pergoly. Tímto vzniknou v pergole dvě nezávislá „hnízda“ sezení, jedno menší se šachovým stolečkem a jedno větší s velkým stolem a dvěma lavičkami.

Co se týká zlatých figurek k šachovému stolku a projekce, musím zklamat. Nic takového v návrhu nebylo. Každopádně je vidět, že i někdo jiný má nápady na zkvalitnění veřejného prostoru. Tak hurá do toho, iniciativě se meze nekladou.

Na závěr bych chtěl říct, že jsem rád, že úprava prostoru měla kýžený wow efekt, jak pozitivní, tak negativní, a doufám, že se těmito články dosti věcí vyjasnilo. A kdyby ne, neváhejte nás kdykoli na ulici oslovit.

Ing. arch. Ondřej Stuchlý
autor návrhu altánu

Na stáž do Kanady. V roce 1982

Starobělské stopy

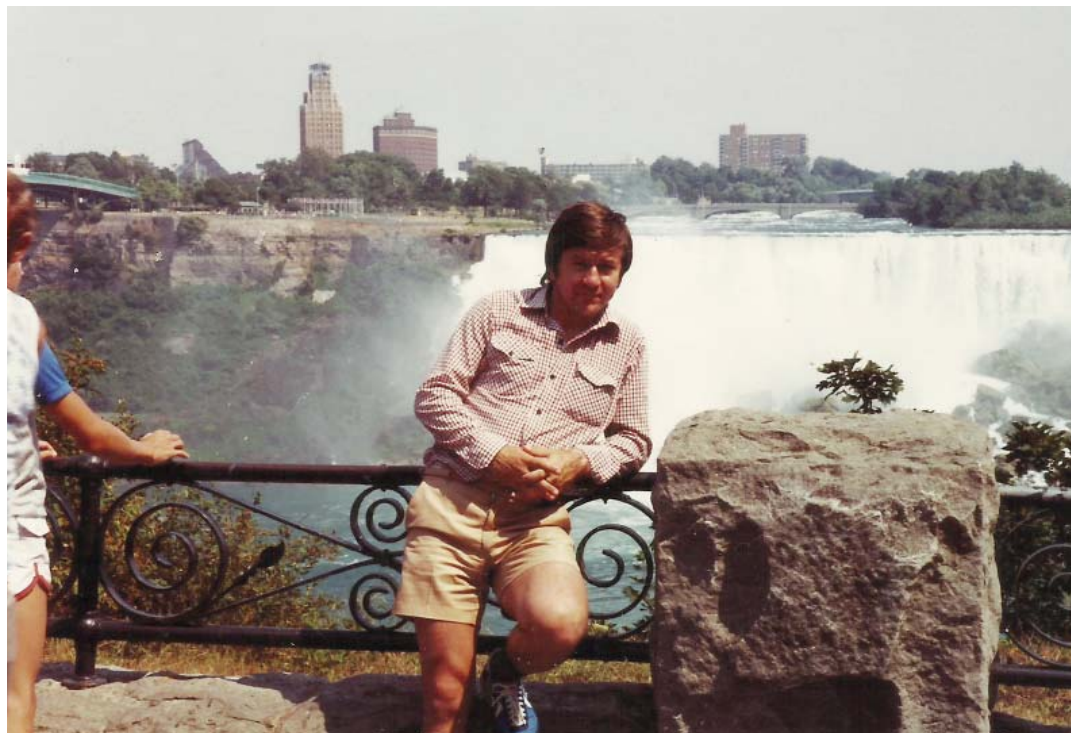
díl třetí

První dva týdny jsme strávili s Peterem Atkinsonem nad tvorbou programu mé stáže. Jak jsem zjistil, došlo mezi Mezinárodní atomovou agenturou a Kanadskou atomovou agenturou k nějakému šumu, v jakém oboru by se měla moje stáž realizovat, přičemž moje specializace, tedy nedestruktivní zkoušení, nebyla moc zdůrazňována. Byli jsme proto nuceni program pozměnit, najít nové cíle našich návštěv, výrobních závodů, výzkumných center i dvou atomových elektráren.

A pak už jsme se mohli rozjet do všech koutů provincie Ontario. Týdně jsme se vypravovali asi na dvě místa, navštívili jsme několik výrobních závodů, z nichž nejzajímavější byla pro mne firma Foster Wheeler v městě St. Catharines. Jednak jsem si připadal jako u nás doma na takzvaném atomovém provozu, všude hluk, blýskání elektrod, proudy jisker od broušení materiálu a třískání kladiv. Vyráběli menší tlakové nádoby než my, avšak taky pro potřeby jaderných elektráren. A pak se tam přihodila neuvěřitelná rarita - potkal jsem tam bývalého pracovníka vítkovické kotlární pana Hadamčíka, který začátkem sedmdesátých let emigroval do Kanady a já jsem ho krátce po nástupu ze školy z kotlární znal.

České setkání v Kanadě

Zažil jsem ještě jedno podobné setkání už ke konci pobytu v Kanadě. Koncem srpna 1982 jsme s kolegou Peterem Atkinsonem navštívili jedno z výzkumných center

U Niagarských vodopádů.

Kanadské atomové agentury, které se sice zabývalo hlavně výzkumem ocelí, avšak zároveň tam byla i laboratoř nedestruktivního zkoušení. Bylo to asi 350 km severně od Toronto, u města Pembroke ve výzkumném centru Chalk River ležícího na řece Ottawě. Tam jsme strávili celkem tři dny. Letěli jsme tam malým letadélkem pro osm osob, byl to zážitek pozorovat divokou krajinu pod námi s množstvím jezer, kde spousta obyvatel Toronto trávil víkendy ve svých chatách. Tam jsem se dověděl něco o zkoušení trubek v parogenerátoru. Metody zkoušení pomocí vířivých proudů se tam teprve vyvíjely.

Další obor, který byl v oblasti zkoušení částí jaderných elektráren za provozu v tomto výzkumném ústavu v počátcích vývoje, byla metoda takzvané akustické emise, o které se už i u nás hovořilo, ale v praxi nebyla ještě využívána.

Při pobytu jsme se potkali s jedním z významných českých odborníků na materiály používané při konstrukci a výrobě dílů jaderných elektráren, který již několik let v Kanadě působil, předtím strávil dva roky na stáži v Pittsburghu v USA, učil na VŠB v Ostravě a nakonec emigroval přes Mexiko do Kanady a pracoval pro Kanadskou atomovou agenturu.

Jeho jméno je Prof.Dr. Roman Šejnoha a já jsem se mu připomněl, že z jeho skript jsem se učil teorii tepelného zpracování kovů.

Jak vypadá komunista

Vůbec jsem se zatím nezmínil o své domácí, paní Aline Deegan, která se o mně starala skoro jako moje matka, byla o 22 let starší než já, bydlela v domku v řadové zástavbě se svým synem Brianem, který byl svobodný a pracoval v bance. Aline nežila se svým manželem, byla takzvaně separovaná, nebyla rozvedená, protože při jejich rozchodu ona nesouhlasila s rozvodem. Tak rozhodl soud, protože uznal, že manžel nevedl žádné podstatné důvody pro rozvod. Manžel jí byl povinen měsíčně platit soudem přiznanou částku (jednou se mi svěřila, že je to 4000 dolarů měsíčně, což bylo více, než vydělávala jako prodavačka v nákupním centru), protože pracoval v Torontu jako ředitel pojišťovny Canada Life a měl nadprůměrný příjem.

V jejím okolí bydlely tři její kamarádky se stejným osudem. Všechny se často navštěvovaly a byly u nás jako

**Byli jste ve světě nebo na zajímavých místech Česka?
Chcete se podělit o zážitky a zkušenosti s ostatními Starobělaný?
Přispějte do naší nové rubriky**

Starobělské stopy

Formou osobního cestopisu zachyťte to nejzajímavější z vaší cesty (v rozsahu maximálně 1 normostrana) a pošlete spolu s fotkami na adresu starobelsky.zpravodaj@gmail.com.

Vaše redakce

doma. Vyptávaly se mě na naši republiku, jak u nás bydlíme, jestli máme moře, jestli máme stejný čas jako je v Kanadě, jak se jmenuje naše hlavní město. Z těch otázek jsem poznal, že Kanadané vědí něco jenom o Americe, ale o ostatním světě skoro nic. Podobné otázky jsem totiž dostával i od svých kolegů v práci.

Jednou mi Aline říkala, že Emma ji požádala, ať se mě zeptá, jestli jsem komunist – Emma si myslí, že určitě jsem. Snažil jsem se jí vysvětlit, že kdybych nebyl, nebyl bych ani na té stáži, že by mě tady naše úřady nepustily. Moc to nechápala, co mají úřady co rozhodovat, kam kdo jede. Říkala mi, že na komunistu nevypadám, a na mou otázku, jak by měl komunist podle ní vypadat, odpovídala, že komunist nemá smysl pro humor, baví se jenom o politice, chodí jinak oblečený, než ostatní lidé, je to prostě na něm vidět. Propaganda fungovala jak u nás, tak i u nich. Taky jsme doma četli, jak jsou pracující na Západě vykořisťováni, žijí v bídných podmínkách a naprostý opak byl pravdou.

Temně hučí Niagara

Můj společník na mém pobytu v Kanadě Peter Atkinson byl o tři roky starší než já, takže jsme měli k sobě blízko i v oblastech mimo odborné zájmy. Při našich cestách po provincii Ontario skoro vždy vymyslel i nějaký doprovodný program. Nemohu zde popisovat všechno, co jsme viděli a navštívili, ale neodpustím si uvést alespoň pár věcí.

Velmi brzy po mém příjezdu jsme navštívili Niagarské vodopády, které se nacházejí od Toronta asi 120 km daleko. Vždycky jsem si představoval Niagaru někde uprostřed lesů, přírody, dále od civilizace. Opak je pravdou. Na padající spousty vod do hloub-

Lod' opouštějící zdymadlo na Welland Canal.

ky 55 metrů se můžete dívat z chodníku ze vzdálenosti několika metrů. Jste vlastně ve městě, okolo jsou restaurace, kolotoče, vyhlídková věž a spousta dalších atrakcí. Vše je zaměřeno na to, jak vytáhnout z kapes návštěvníků co nejvíc peněz. Možná bych měl připomenout, že Niagarské vodopády oddělují od sebe dvě jezera, a to jezero Erie a jezero Ontario a překonávají tak výškový rozdíl mezi jejich hladinami. Také možná víte, že celá ta soustava jezer, která se nacházejí na hranici mezi USA a Kanadou, se dá proplout až do toho posledního Hořejšího velkými námořními loděmi až z Atlantického oceánu přes řeku Sv. Vavřince. Musejí ale překonat ten výškový rozdíl 55 metrů.

Peter mi chtěl ukázat jednu věc, kterou moc lidí u nás asi neví. Zavezl mě asi 10 km do města Welland, odkud byl vybudován kanál se soustavou obrovských zdymadel, překonávajících ten výškový rozdíl. Těch zdymadel je osm, dokážou se přes ně dostat lodě o délce 230 metrů a šířce 24 metrů a kanál je v provozu od roku 1913. Je dlouhý 43,4 km. Bylo skutečně ohromující vidět obrovské lodě proplouvat

velmi natěsno jednotlivými zdymadly a musel jsem obdivovat, co všechno lidé uměli již tehdy vyprojektovat a postavit, hotový technický zážrak.

Jaký to mělo smysl?

Navštívili jsme i jednu kanadskou atomovou elektrárnu jménem Pickering Power Station, která se nachází asi jen 50 km od Toronta a je postavena na břehu jezera Ontario. Vstup do elektrárny proběhl velmi hladce, věnovali se nám celý půlden dva pracovníci z útvaru bezpečnosti a ti nám podali podrobný popis

systémů zajišťujících jadernou bezpečnost elektrárny.

O celém svém pobytu jsem byl povinen sepsat závěrečnou zprávu jak pro Kanadskou, tak pro Mezinárodní atomovou agenturu a po svém návratu domů samozřejmě i pro Československou komisi pro atomovou energii. V závěru všech těchto zpráv jsem konstatoval, že můj pobyt mi přinesl mnoho informací a poznatků z mého oboru nedestruktivního zkoušení, hlavně však spíše z teoretické oblasti o nových progresivních metodách zkoušení kritických míst jaderných elektráren, které ještě nebyly v té době v praxi plně zavedeny. Na druhé straně jsem došel k poznatku, že metody, které byly v té době používány jak při výrobě dílů pro jaderné elektrárny v našich výrobních závodech, tak i při kontrolách na vlastních elektrárnách při jejich odstávkách u nás, byly na srovnatelné úrovni, kterou jsem měl možnost při svém pobytu poznat v Kanadě.

Nemohu zapomenout ani na to, že více než tříměsíční pobyt mi významně pomohl vylepšit si angličtinu, což mi později velmi přišlo vhod po mém přechodu na exportní oddělení Vítkovic v roce 1988.

Zdeněk Palička

Západ slunce nad řekou Ottawou v Chalk River.

**STAROBĚLSKÝ
ZPRAVODAJ**

Příspěvky do Starobělského zpravodaje posílejte e-mailem:

starobelsky.zpravodaj@gmail.com

Uzávěrka příštího čísla: 15. 2. 2021

Co vařila babka – Od bryje po stirku

Jmenuji se Libuše Rothová, nyní žiji v Běhařovicích u Znojma, ale pocházím ze Staré Bělé. Ráda bych se podělila o pár receptů, které se vařily u nás doma. Omlouvám se, že u receptů nebudou váhy a míry, protože jsem naučená vařit takzvaně baj oko.

Tak třeba **bryja** byly rozvažené jabka nebo hrušky, trochu oslazené cukrem, byl přidán hřebíček, možná i trocha skořice, podle chuti, pak se to propasírovalo přes cedník, nechalo vychladit a jedli jsme to k řízkům, nebo k večeři s mišákami, což jsou vařené kobzole, do kterých se přidala smažená cibula a my jako děcka měly královskou večeři.

Pak nám doma babka s mamkou dělávaly **dypku**, což zase byla mrkvová polivka. To se uvařila nastrouhaná mrkev, trochu se to osolilo, mohlo se tam přidat pepř, nového koření a grblík, povařilo se to do měkka a mamka polivku zadělávala mlíkovou zaklehtku, ale tak, aby nebyla hustá.

Suroviny na dypku:

- mrkva, voda, sůl, grblík (libeček), nové koření, pepř, možná i česnek, muka, mlíko

Zato **stírka** byla zeleninová polivka, kterou taky babka nebo mamka zadělávaly řídkou mlíkovou zaklehtkou a nakonec do ní zavařovaly strouhání.

Suroviny na stirku:

- kobzole nakrájené na kostky, celer, mrkva, petruželka, cibula, popřípadě i další zelenina, česnek, grblík, nové koření, celý pepř, muka, mlíko a na strouhání do polivky vejce a trocha muky (polohrubé).

Podobné se dělala takzvaná **falešna hovězi polivka**, ale bez mlíkové zaklehtky, byl to jen zeleninový vývar s tou zeleninou a taky se do této polivky dává krupica opražená buď na sucho, nebo na másle do zlatova, pak se do toho klepne vejce, smíchá se s opraženou krupicí, nechá se to srazit, aby se udělaly nočky, a pak se zavaří do polivky.

Pak se mi vzpomněl recept, který dělala naše babka, říkali tomu halušky, ale byly to **nekynuté ovocné knedlíky**, recept je jednoduchý. Do misky se dá pul muky a pul krupice, ale může být enom polohrubá muka, vejce, trocha vody nebo mlíka, zamíša se to na polotuhé těsto, ale přiměřeně, vyhodí se na pomučeny vál lyžkou bochanky, do kerych se zabalí slivy nebo jiné ovoce, nahažu se do vařící vody a až vyplavu, mělo by to být hotové, je lepší jeden kusek vytahnout a rozkrojit. Podává se s rozpuštěným maslem, cukrem, může navrchu být i tvaroh nebo kakao.

Pak vzpomínám na vyprávění babky, mamky a strýka Jaroša, že se dělával **koláč zelňák**, ale vzhledem k tomu, že všichni tři už nejsou mezi námi kolik let, nemám se koho zeptat, jestli to byl slaný nebo sladký koláč. Ale pamatuju si, že se dělalo klasické kynuté těsto, dalo se to na vyma-

zaný plech a nahoru se dalo kružane syrove hlavkové zelí. Jestli tam byla i navrchu i posypka, nevím, od doby, co su babka s mamkou po smrti, toto jídlo jsem nedělala.

Pak bych měla ještě návod na **plecovníky**. Doma se to dělalo jenom na Velikonoce.

Suroviny na plecovníky

- Polohrubá muka, mlíko, trocha cukru, sůl, kvasnice, maslo nebo sadlo, vejce, uzene maso (plecko) nakrajene na kostky.
- Z muky, kvasku, vejca, soli, omastku se vymichalo hladké těsto, nechalo se vykynout, pak se na vál vyhodily lyžkou bochanky a do těch se zabalily kostky uzeneho (mohlo byt i vařene) a upeklo se do zlatova.

Omluvam se, že nepišu spisovnou češtinu, ale jak mi du-bak narost, stejně je to napul česky a napul, jak se u nás doma mluvilo, snad temu budete rozumět. To, čemu nás, děcka, učili, nejde zapomenout.

Zdraví vas

Libuše Rothová

Co vařila babka

Bigus, bryja, stírka. Znáte?

Jedli jste? Vařilo se u vás?

Dáme dohromady
starobělskou kuchařku
– sbírku receptů zdejších jídel,
na která jsme skoro zapomněli?

Pošlete nám tipy – co všechno by
do ní patřilo:

starobelsky.zpravodaj@gmail.com
nebo recepty přineste
na starobělský úřad.

**Uvaříme, vyfotíme,
zveřejníme!**

Myslivci: Lidé nosí do lesa zvěři kde co. Mohou i ublížit.

Po krmelcích rozmístili cedulky, aby lidé lesní zvěři nepodstrojovali jídlem, které uškodí. Ne vždycky to kolemjdoucí respektují. „Neukázněnost až hloupost některých návštěvníků lesa je zážející. Nedávno jsem našel v krmelci zkažený salám, tlačenko, jinde pomačkané zákusky či hromadu bramborového salátu. To do krmelce opravdu nepatří. Stejně tak tam nemá co dělat sušené pečivo, které následně vlhne a plesniví,“ říká předseda Mysliveckého spolku Stará Bělá Vladimír Kunz.

Jeden ze starobělských krmelců letos v lednu – cedulka se žádostí myslivců nezabrala.

Foto: Linda Wiglaszová

Co zvěři z nevhodných potravin či jídel hrozí?

Srnčí zvěř, ostatně i zaječí, je vysoce citlivá na zažívací problémy. Trpí průjmami, chřadnou a nezřídka následně hyne. Každý rok registrujeme několik takových případů. Naše snaha informovat lidi se bohužel často míjí účinkem. To máme několikrát odzkoušeno.

Co tedy do krmelců patří?

Pouze jakostní seno, neloupaný oves, ječmen, trocha kukuřice, řepa, žaludy, do zásypů pozádek pro bažanta a ostatní pernaté obyvatele lesů a polí, kteří nám taktéž nejsou lhostejní.

Co byste návštěvníkům lesa vzkázal?

Někdy míň znamená víc. Nechte příkrmování na nás a jen tiše sledujte krásy naší přírody, kterou se snažíme všichni společně zachovat i v této složité době koronavirové. Přeju vám všem hlavně zdraví.

(Joh)

Fotbalový klub Stará Bělá hledá paní na úklid šaten ve správních budově na fotbalovém hřišti.

Pro projednání všech podmínek – rozsahu práce, výše odměny a dalších detailů, se zájemkyně mohou obrátit na e-mail: sb.fotbal@volny.cz nebo na telefon 602 222 606 – předseda FK Zdeněk Palička nebo 606 782 049 – místopředseda Jiří Kačer.

Předpokládaný nástup nejpozději k 1. 3. 2021, v závislosti na epidemiologické situaci možná již v průběhu února.

KOMINICTVÍ Radovan Polakovič IČ: 74447971

Nabízím Vám:

Pravidelnou kontrolu spalinových cest dle vyhlášky č. 91/2010 Sb. se zprávou o provedení kontroly (možno v sobotu i v neděli)

Čištění komínů a kouřovodů, vložkování a opravy komínů.

Nízké smluvní ceny!!

Tel: 605 379 799, e-mail: kominictviradovan@seznam.cz

Uzávěrka příštího čísla: 15. 2. 2021

www.facebook.com/StarobelskyZpravodaj

Starobělské pohledy

Zimní Dráhy. Foto: Dalibor Bainar

Na běžkách Poodřím. Foto: Jana Krestová

Lesem. Foto: Linda Wiglaszová

Kříž na obzoru. Foto: Linda Wiglaszová

**STAROBĚLSKÝ
ZPRAVODAJ**

periodický tisk územního samosprávného celku

Vychází zdarma 11krát ročně.

Vydavatel: Statutární město Ostrava-městský obvod Stará Bělá

Junácká 127, 724 00 Ostrava-Stará Bělá, IČ: 00845451, registrační číslo MK ČR E 21551

Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravu příspěvků • Neprošlo jazykovou úpravou.

Redakce: starobelsky.zpravodaj@gmail.com

Redakční rada: Jarmila Kaločová, Ladislav Dlouhý, Markéta Groholová

Adresa redakce, sběr inzerce: ÚMOB Stará Bělá, Junácká 127,

Jana Stehnová, tel.: 599 424 101, e-mail: JStehnova@starabela.cz

Grafika: Lucie Petrová, e-mail: lucipetr@seznam.cz Tisk: TISK AGENCY, s.r.o.

Uzávěrka příštího čísla: 15. 2. 2021